

Kinh nghiệm điều trị một số bệnh gây tác hại lớn cho chăn nuôi trâu bò

Trong chăn nuôi trâu bò, ngoài những bệnh thông thường (ỉa chảy, cước chân, ký sinh trùng,...) còn một số bệnh truyền nhiễm thường xảy ra, gây tác hại lớn cho người chăn nuôi. Trong đó trước hết phải kể đến bệnh lở mồm long móng và bệnh tụ huyết trùng trâu bò. Mặc dầu đã có vaccin phòng bệnh nhưng có thể do việc tiêm phòng chưa được rộng khắp hoặc do hiệu lực chưa cao nên bệnh vẫn phát ra, một số trâu bò vẫn mắc bệnh gây hoang mang lo lắng cho người chăn nuôi. Trong quá trình nhiều năm hoạt động thú y ở địa phương, tôi đã có dịp chữa cho nhiều trâu bò bị bệnh, nhất là 2 bệnh kể trên, có kết quả tốt. Xin nêu một số kinh nghiệm điều trị trao đổi cùng các bạn đồng nghiệp

1. Kinh nghiệm điều trị bệnh lở mồm long móng cho trâu bò

Bệnh LMLM là một bệnh do virus gây ra, gần đây lại đang xảy ra trên diện rộng cả nước, ảnh hưởng rất lớn đến sản xuất. Năm 1993, ở xã tôi (Đình Bảng, Từ Sơn, Bắc Ninh) đã xảy ra ổ dịch với trên 100 trâu bò mắc bệnh trong tổng số 400 con toàn xã. Lúc này vaccin chưa đủ, trâu bò chưa được tiêm, nhân dân rất hoang mang lo sợ, nhưng sau khi áp dụng một số kinh nghiệm dân gian, bệnh đã đỡ và nhiều con đã chữa khỏi, tạo được lòng tin cho người chăn nuôi. Hơn nữa lúc này dùng vaccin nhũ dầu, tiêm móng hoặc khớp vai, chỗ tiêm bị sưng, nhiều người ngại tiêm phòng nhất là khi bệnh chưa đe dọa. Ngay các thú y viên cũng ngại vì vaccin này thường nhanh làm hỏng gioăng cao su pit tông xơ ranh tiêm.

Trâu bò mắc bệnh có một số triệu chứng giống bệnh tụ huyết trùng: sốt cao, bỏ ăn, chảy rãi ở miệng, đi khập khiễng (ở bệnh THT không bị què). Điều trị hiệu quả nhất là phát hiện kịp thời, chữa ngay từ lúc trâu bò mới có triệu chứng nhưng kẽ móng chân chưa nứt. Những trâu bò bệnh được điều trị như sau: Lau sạch miệng, lưỡi, phun rửa kẽ và móng chân. Lấy khế chua hoặc quất, chanh sát vào miệng, lưỡi, kẽ chân rồi để khô. Nếu có xanh metylen hoặc povidine bôi vào thì càng tốt. Những con bị bội nhiễm vi khuẩn, sốt cao thì dùng Cephalosporin 3g/con/ngày trong 3 ngày liền có thể khỏi hoàn toàn. Nếu trong chuồng có một con bị bệnh thì chữa cho cả chuồng, vì có thể đã nhiễm bệnh nhưng chưa phát triệu chứng.

Trên đây là một số kinh nghiệm chúng tôi đã làm, tuy vậy đối với bệnh LMLM tốt nhất vẫn là phòng bệnh qua tiêm chủng vaccin và áp dụng đầy đủ các biện pháp vệ sinh phòng bệnh (chuồng trại, gia súc, cách ly,...)

2. Kinh nghiệm điều trị bệnh tụ huyết trùng trâu bò

Bệnh THT trâu bò do vi khuẩn *Pasteurella multocida* gây nên. Bệnh cấp tính có thể làm cho trâu bò chết nhanh sau vài ba ngày, nhất là sau kỳ mưa dài ngày trâu bò dễ phát bệnh. Vật bị bệnh da bụng nổi màu tím hoa cà đặc trưng, khi cạo lông thấy nhiều nốt đỏ bằng hạt đỗ trên da. Phổi sung huyết nặng, màu tím sẫm, bỏ vào nước không chìm, từ chuyên môn gọi là bị nhục hóa. Vật sốt cao, trên 41⁰C, bỏ ăn, không nhai lại, chướng bụng, táo bón. Có thể dùng Streptomycin 3g hoặc Kanamycin 3g+ Penicillin 2 triệu UI tiêm ngày 2 lần, nếu thấy vật nhai lại, ỉa phân là có thể đã chắc khỏi. 2 loại kháng sinh Streptomycin và Penicillin nên tiêm riêng, không trộn lẫn làm giảm tác dụng thuốc.

Đối với bò sữa có giá trị cao, có thể dùng Cephalosporin (thuốc nhân y), liều 5-6 lọ 1g, chỉ cần 1 lần tiêm có thể khỏi bệnh. Có thể tiêm tĩnh mạch tai, cổ hay tiêm bắp đều được

Đỗ Cường Kỳ

Chi hội thú y xã Đình Bảng-Từ Sơn, Bắc Ninh